

Església romànica de St.Miquel, al turó del mateix nom.
Foto: Alfons Garcia.

data la gran cisterna excavada a la roca, i la talaia, torre situada al punt més alt del recinte.

Des de la prehistòria i, després, ibers, romans i cristians, han ocupar aquest cim encastellat de forma natural, com a protecció i defensa: com a muralla natural, és el turó de Sant Miquel. També en aquest mateix turó hi ha el castell d'Olèrdola a 358 m, construït el 929 pel Senyor Sunyer en un contrafort del massís del Garraf, al sud del terme municipal i una església d'estil preromànic primer i després, l'any 992, d'estil romànic. Aquest vestigis de progressiva construcció es tan ben visibles en el temple dedicat a l'advocació de Sant Miquel.

El castell es construí al costat de la talaia romana, al cim. L'església romànica, ubicada a la meitat superior de la plataforma, és d'una sola nau, amb absis de planta quadrangular i volta de canó. Sobre el portal es troba una finestra geminada amb una columneta aprofitada d'una construcció anterior.

Al voltant de l'església hi ha vestigis de senzills habitatges i un gran nombre de sitges per emmagatzemar-hi el gra, buidades a la roca. Fora de les muralles va créixer l'antic barri de Santa Maria, avui conegut com el Pla dels Albats, amb les ruïnes d'una església romànica i un gran nombre de sepultures tallades a la roca, dintre d'un bosc d'alzines, ombrívol des d'on es divisa el massís de Montserrat. En aquest turó discret per la seva alçada però singular per la seva posició podem divisar la línia que la història ens ha assenyalat: el límit entre la Catalunya Vella i la Catalunya Nova que durant segles fou defensada pels límits de conquesta i a la fi pel veïnatge entre dues cultures, dues religions i una sola realitat que fou la construcció d'un nou país, al marge de les terres controlades pels governs francs.

Va fer una dia de sol, cada vegada més intens, i el camí pel Garraf ens va portar per uns camins que ja no es franquegen, tot i que surten en els plànols: la brama ha guanyat i són quasi impracticables; no obstant, aconseguim sortir del torrent i dinar a l'ombra, davant d'uns camps.

El camí reprèn la seva qualitat i és transitat, ens apropem a les terres de Foix. La comarca del Garraf és accidentada pel massís del Garraf, que té nombroses falles interiors; la principal és la que fa de límit amb l'Alt Penedès. Els únics cursos relativament importants són l'irregular riu de Foix i la riera de Canyelles, la vegetació de l'entorn són alzinars, pinedes, màquies, brolles i garrigues. Arribem a castellet de Foix i l'església de Sant Pere que es troben sobre un mirador sobre el pantà de Foix, un pantà ben ple d'aigua que prové d'aquest riu discret i ben aprofitat. Un mirall pla, a cel obert, deixa veure un entorn boscos i molt verd. Les construccions medievals són immenses, signes d'un tems i d'un país; d'un territori que es trobava entre el comtat de Barcelona i les terres habitades pels àrabs.

Un castell, fortificació massissa i esponerosa, amb un mur cec al nord i uns finestrals oberts a la zona assolada, ben protegida pels murs i contraforts. És una mirada a l'època medieval nua i precisa. L'església de Sant Pere amb un campanar d'espada ben preparada per anunciar a la població de l'època els alts i baixis: focs, amenaces, difunts. El toc de les campanes acompanyava la vida de la societat i facilitava que la població de l'entorn conegués les notícies més urgents, que el vent s'encarregava d'escampar pels camps i masies enllà.

Seguim endavant cap a l'Arboç on hi arribem a mitja tarda, es troba a 171 m alt, situada dalt d'un turó, vora la carretera de Barcelona a València. El temple de Sant Julià apareix documentat ja l'any 991, com possessió dels senyors de Castellet. L'edifici del primer temple fou construït el 1136. La repoblació es va fer després de la conquesta de les terres als àrabs. L'any 1202 posseïa el privilegi de celebrar un mercat y en 1210 també el de celebrar-hi fires. L'any 1366, Pere III l'autoritza a tenir call. La vila fou incendiada pels francesos (1808). Com a construccions modernes cal esmentar, als afores de la vila, la Giralda de l'Arboç, imitació de la Giralda de Sevilla, encarregada per Joan Roquer i Marí, com a obsequi a la seva esposa, després d'un viatge per les terres andaluses. Entre 1877 y 1889 es va construir una reproducció a escala 1:2 del famós minaret de 52 metres. L'edifici ha estat restaurat entre 2004 i novembre de 2008. Un cop a la vila de l' Arboç

Pla dels Albats i sepultures tallades a la roca.
Foto: Alfons Garcia.